

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
*
Oglas v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
*
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), APRIL 26, 1945

STEVILKA (NUMBER) 97

Pol milijona Nemcev zajetih v pasti v Berlinu

Nemška prestolnica obkoljena; Amerikanci 15 milj od avstrijske meje

LONDON, četrtek, 26. aprila.—Včeraj so Rusi popolnoma obkolili Berlin, v katerem se nahaja zajetih okrog pol milijona Nemcev, katerih usoda je zapečaten. Naznanilo tega zgodovinskega dejstva je bilo podano v posebnem dnevnem povelju, ki ga je objavil v Moskvi premier-maršal Stalin.

Sovjetski premier je v drugem dnevnem povelju naznanil zavzetje vzhodno-pruske luke Pillau, ki je bila zadnja trdnjava v Vzhodni Prusiji, ki se je še nahajala v rokah nacijev.

Nemška poročila priznavajo, da njihove sile v prestolnici naložijo izgubljajo tla pred navalom sovjetskih sil, ki so po nezaslišno ljutih bojih prodrli prav v središče v plamenih se nahajajočega Berlina.

Moskva tudi naznanja, da se ruske čete sipljejo preko reke Elbe na 24 milj široki fronti severozapadno od Dresdena, da ustvarijo stik s 17 milj oddaljenimi Amerikanci. Rusi so prekoračenje izvršili med mestoma Torgau in Riesa. Buletin nemškega vrh. poveljstva pravi, da Amerikanci na omenjenem sektorju še vedno počivajo.

Moskva je snoči tudi naznanila, da so Rusi na južnem koncu fronte vdrl v veliko češko industrijsko mesto Brno.

Možno je, da sta bila Adolf Hitler in Joseph Goebbels ujeta v velikanski pasti Rdeče vojske. Radijska postaja v Hamburga, ki je edina važna nemška radijska postaja, ki še deluje, je skozi ves dan vsako oddajo pričela z geslom: "Firer se nahaja v Berlinu." Mogoče seveda je, da je to samo propaganda za podžiganje nacijev v Berlinu, da bi z borbo nadaljevali.

PARIZ, četrtek, 26. aprila.—Ameriška tretja armada, ki je obrnila svojo pot od Češkoslovaške proti Avstriji, je snoči stala samo 15 milj od avstrijske meje, medtem ko so druge ameriške in francoske čete skoro brez vsakega odpora dirkale skozi južno Nemčijo proti Monakovu in Berchtesgadenu, ki je bil včeraj tarča zračnega napada, v katerem so Angleži Hitlerjevo gorsko skrivališče bombardirali z 12.000 funtov težkimi "potresnimi bombami."

Oklopne kolone tretje ameriške armade so v svoji dirki prodrle vzhodno od Berlina, akoravno 250 milj južno od nemške pre-

stolnice, in so presecale zadnjo direktno železniško zvezo do takozvane nacijske "narodne trdnjave" na Bavarskem, ko so zavzele železniški center Regen, od tam pa udarile naravnost proti Avstriji.

Snoči so Amerikanci stali 15 milj od avstrijskega obmejnega mesta Passau in bili so obenem samo 76 milj severno od Berchtesgadenu.

LONDON, četrtek, 26. aprila.—Fotografije, ki so bile vzete tekom včerajšnjega zračnega napada na Berchtesgaden, prikazujejo, da je bilo slovito Hitlerjevo skrivališče v bavarskih Alpah popolnoma razdejano.

Napada se je udeležilo nad 350 britskih bombnikov, z očitnim namenom, da ubijejo nacijskega firerja. Ako je bil Hitler tekom napada v svojem skrivališču, seveda ni znano. V zrak je bila pograna tudi vojašnica, kjer je bila nastanjena Hitlerjeva osebna straža, kakor tudi municijske zaloge in slovita trdnjava, takozvano "Orlovsko gnezdo."

Oboroženi naciji se v masah podajajo ameriškim četam

Z AMERIŠKO PRVO ARMADNO, preko reke Mulde, Nemčija, 25. aprila. — Prve ameriške patrle, ki skušajo ustvariti stik z Rdečo vojsko na sektorju ob reki Elbi, so danes našle na stotine zbeganih, popolnoma oboroženih Nemcev, ki so se podajali pri vsaki priliki brez vsakega odpora.

Eden izmed Nemcev v masi namikajočih čet, ki se nahajajo v koridorju med vzhodno in zahodno fronto, je po predaji rekel: "Povelje, ki smo ga dobili danes zjutraj, je bilo, da ne streljamo na ameriške čete, temveč samo proti Rusom."

Tekom dneva je nacijska divizija med nemškimi civilisti in vojniki, nahajajočimi se v ozki koridorju med Muldo in Elbo, šla popolnoma na kose. Nemce je brez izjeme zajela popolna histerija.

Trume civilistov in vojaštva vrivajo proti ameriškim linijam, v nadi, da utečejo Rusom, pred katerimi imajo smrten strah.

Zborovanje Združenih narodov se je odprlo

Truman pozval delegate, da končajo svetovni kaos z mirom, zgrajenem na temelju pravičnosti

SAN FRANCISCO, 25. aprila — Danes pozno popoldne se je tu otvorila konferenca Združenih narodov, kojih delegatje so se sestali v avditoriju opernega gledališča, da sestavijo čarter mednarodne svetovne organizacije za očiuvanje miru na temelju programa, ki je bil sprejet lani v Washingtonu na Dumbarton Oaks konferenci med predstavniki Zed. držav, Rusije in Kitajske in pozneje odobren na konferenci velikih treh v Jalti.

Konferenco je formalno otvoril ameriški državni tajnik Stettinius, nakar je po radiju govoril delegatom iz Washingtona predsednik Truman, ki je apeliral nanje, da s svojim delom napravijo konec kaosu na svetu in sestavijo mednarodno organizacijo, ki bo bodoče spore med narodi rešila pravično in brez orožja in s tem narodom prinesla trajen mir.

Truman je govoril v ovalni sobi Bele hiše, odkoder je predsednik Roosevelt razglasil štiri svobode in druge temeljne ideale, katerim je posvečena konferenca v San Franciscu.

Srd nerojenih rodov, ako se dovoli novo katastrofo

"Mi imamo v rokah mogočen mandat našega ljudstva," je rekel Truman. "Oni verujejo, da bomo izpolnili našo obveznost. Ako se človeški duh, srce in upanja sposobni tega, tedaj moramo preprečiti ponovitev katastrofe, od katere bo trpel ves svet skozi dolga leta."

"Ako bi idealom pravičnosti dajali priznanje samo z jezikom, potem pa bi jih sami kršili, bo padel na nas srd rodov, ki še niso rojeni."

22 narodov ni zastopanih na konferenci

Na konferenci je zastopanih 46 narodov, medtem ko 22 narodov ni bilo povabljenih na zborovanje.

Narodi, ki niso zastopani na konferenci, so sledeči: Afganistan, Argentina, Bolgarija, Burma, Danska, Irška, Finska, Italija, Nemčija, Madžarska, Islandija, Japonska, Koreja, Maroko, Poljska, Portugalska, Palestina, Romunija, Španija, Švedska, Švica in Thailand (Siam).

"ALLURING WAVES"

Kdor želi kupiti knjigo "Alluring Waves," katero je spisal jugoslovanski mornariški častnik Oscar Magazinovich, jo lahko dobi pri Mr. Vincent Coffu v Collinwoodu, ali pa pokličite IV 3176. Cena knjige je \$2.50 in ves denar za prodane knjige je namenjen za Jugoslovanski vojni relief.

SEJA NORWOOD COMMUNITY COUNCIL

Redna seja Norwood Community Council se bo vršila nocoj ob 8. uri v prostorih Medkulturne knjižnice na E. 55 St. in St. Clair Ave. Vabi se prebivalce in posetnike, da se seje gotovo udeležijo.

Dr. Furlan se vrnil v Jugoslavijo; ožigosal "rimske pamfletarje"

WASHINGTON, D. C. (poročja Office of War Information) — Dr. Boris Furlan, univerzitetni profesor iz Ljubljane, ki se je nedavno vrnil v osvobodjeno ozemlje, je glasom poročila belgrajskega radija izjavil, da "Ijudje, ki so v Rimu objavili pamflet proti slovenskim komunistom z njegovim imenom med podpisatelji, so izvršili falzifikat."

Glasom omenjene radijske oddaje, ki so jo rekordirali monitorji zvezne komunikacijske komisije za Urad za vojne informacije, je dr. Furlan dalje izjavil, da bi se avtorje omenjenega pamfleta moralo posaditi na zatožni klop, "ker so napadali Titovo Jugoslavijo iz verskih razlogov."

"Pamflet so v resnici spisali reakcionarji, katerim gre samo za njihovo privatno interese, ne pa blaginjo splošnosti," je izjavil dr. Furlan. "V Jugoslaviji bodo imeli Slovenci vse prilike za kulturni in gmotni napredek."

Kratke vesti

ZAKONSKI NAČRT PROTI BINGU V DRŽAVI OHIO

COLUMBUS, 25. aprila. — Pravosodni odsek ohijskega senata je danes s 6 glasovi proti 2 priporočal sprejem zakona, ki bi napravil konec igranju binga, ki je sedaj dovoljeno za "dobrodolne namene." Zagovorniki predloge pravijo, da so profesionalni gamblerji napravili raketirstvo iz obstoječe postave.

AMERIKA BO ZAHTEVALA KONTROLO JAPONSKIH BAZ

SAN FRANCISCO, 25. aprila. — Državni tajnik Stettinius je danes izjavil, da bodo Zed. države na konferenci Združenih narodov predložile načrt, glasom katerega imajo japonske baze na Pacifiku priti pod stalno kontrolo Zed. držav, katerim naj bi bilo poverjeno zaupništvo nad temi bazami.

Amerikanci v Italiji prodrli do Mantove

RIM, 25. aprila. — Čete ameriške pete armade so danes prodrle v bližino Mantove, 25 milj od vzhodja Alp, in zajele na tisoče ujetnikov, medtem ko se Nemci nahajajo na divjem begu proti Hitlerjevi "alpski trdnjavi" na Bavarskem.

Prva francoska armada pa je danes zabilala dve milj debelo zagozdo v italijanske obmorske Alpe 25 milj severno od Nice.

Amerikanci in Angleži prodirajo z največjo brzino severno od reke Po, in nobenega znamenja ni, da imajo Nemci bodisi voljo ali moč, da bi se postavili v bran.

Mantova senahaja sedem milj in pol od reke Po in 36 milj od mesta Modena.

Nemci bežijo s tako paniko, da zažigajo vozove, katere ne morejo vzeti s seboj. Zavezniški letalci poročajo, da so južno od reke Po videli goreti 30 vozov, katere so Nemci sami zažgali.

TRUMAN SE POSVETUJE Z ARMADNIMI GLAVARJI

WASHINGTON, 25. aprila. — Predsednik Truman je danes nepričakovano obiskal glavni stan armadnega štaba v Pentagonu poslojju, kjer je imel daljše posvetovanje z vojnim tajnikom Stimsonom in gen. Marshallom, načelnikom armadnega štaba.

VILE ROJENICE

Pri družini Lt. in Mrs. John Fabris Jr., so se dne 18. aprila zglasile vile rojenice in pustile v spomin zalo hčerko, prvorojenko. Mati in dete se prav dobro počutita v Lutheran bolnišnici, W. 25 St. in Franklin Ave. Dekliško ime matere je bilo Grace Smith, ter je hči Mr. in Mrs. H. Smith, 3663 W. 103 St., oče je pa sin poznane družine Mr. in Mrs. John Fabris st., 3720 W. 104 St. S tem so Mr. in Mrs. Smith ter Mr. in Mrs. Fabris prvič postali stari oče in stara mati. Čestitamo!

NOV GROB V ST. MARY'S, PENNSYLVANIA

Po dolgi bolezni je včeraj popoldne umrl na svojem domu Louis Bon, bivajoč na Rettger St., St. Mary's, Pa., kjer zapuščja družino in več ožjih sorodnikov.

Novi grobovi

MARY LESKOVEC

Kot smo včeraj poročali, je v tork popoldne umrla v bolnišnici Mary Leskovec, rojena Kunc, stara 60 let. Stanovala je na 716 E. 155 St. Doma je bila iz vasi Žiberse pri gornjem Logatecu, odkar je prišla v Ameriko pred 32. leti. Tukaj zapuščja sina Anthony in tri vnuke, v stari domovini pa brata Johna in sestro Uršulo Petek. Pogreb se bo vršil v soboto ob 8. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na Calvary pokopališče.

ANTON VARDIJAN

Po kratki in mučni bolezni je preminil na svojem domu poznani Anton Vardijan, star 66 let, stanujoč na 16119 Parkgrove Ave. Doma je bil iz vasi Dolenče, fara Adlesice pri Črnomlju, kjer zapuščja brata Nicholas in več sorodnikov. Tukaj je bival nad 40 let in je bil po poklicu mizar. Dolgo vrsto let je bil uposlen pri New York Central železnici. Bil je član društva Blejsko jezero št. 27 S. D. Z. in društva Srca Jezusovega. Tukaj zapuščja žalujočo soprogo Anno, rojeno Vardijan, sina Antona ml., dve hčeri, Mrs. Stella Seršen in Mrs. Vide Beres, štiri vnuke, dve nečakinje ter bratranca Anton Veselich, v Pittsburghu. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9:45 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 10:30 in nato na Calvary pokopališče.

JOHN MOZIČ

Kot smo včeraj poročali, je v sredo okrog 5. ure zjutraj umrl John Mozič, star 53 let, in stanujoč na 1140 E. 60 St. Kot je izjavila soproga Mary, rojena Hrovat, je pokojni ob 4. uri zjutraj vstal. Tedaj mu je ona poožila, da ne more spati radi glavobola, nakar je on odgovoril, da še druge moti s svojo boleznijo, da ne morejo spati. Nato je vzela nekaj odeje in šla na naslanjač v drugo sobo. Ko se ji je zdelo, da bi mogel moč že vstati za na delo, ga je šla malo pred 6. uro klicati, in našla ga je mrtvega. Pokojni je bil doma iz Boštjana pri Sevnici, odkoder je prišel v Ameriko pred 25. leti. Zadnjih 12 let je delal

RUSI OSVOBODILI EDVARDA HERRIOTA IZ NEMŠKEGA UJETNIŠTVA

LONDON, 25. aprila. — Sovjetske oblasti so nocoj naznanile, da so rešile iz nemškega ujetništva trikratnega premijerja Francije, Edvarda Herriota, katerega so Nemci leta 1942 vrgli v koncentracijsko taborišče, ker je kritiziral kolaboracijsko politiko maršala Petaina.

Podrobnosti o osvoboditvi francoskega državnika v Moskvi niso bile objavljene.

Herriot, ki je 72 let star, je bil predsednik francoskega parlamenta, ko ga je Petainov režim v Vichyju razpustil. Ko je protestiral, rekoč, da je Petain s tem činom potepal francosko ustavo, so ga Nemci aretirali.

Vesti z bojišč

PFC. ANTHONY PRIMC

Mrs. Anthony Primc Jr., 985 Addison Rd., je prejela od vojnega departmeta brzojavno obvestilo, da je njen soprog Pfc. Anthony, ki je bil 3. januarja med pogrešanimi, isti dan padel na bojišču v Franciji. Anthony je bil edini sin Mr. in Mrs. Anton Primc, ki vodita grocerijo na 985 Addison Rd.

Rojen je bil v Clevelandu in je bil 23 let. Pred vpoklicom k vojakom 22. aprila 1944, je delal pri National Acme Co. Preko morja je bil poslan v decembru in 3. januarja t. l. je že dal svoje mlado življenje za svobodo in domovino.

Poleg žalujoče soproge in staršev, zapuščja tudi sestro Jean in mnogo sorodnikov.

pri Cleveland Graphite Bronze Co. Služil je pet let v času prve svetovne vojne. K vojakom je odšel leto dni pred izbruhom vojne. Bil je član društva Slovencev št. 1 SDZ, društva Vodnikov venec št. 47 SNPJ in podružnice št. 5 SMZ. Tukaj zapuščja soprogo, doma iz Ambrusa na Dolenjskem, sina Josepha in hčer Mary. Truplo pokojnega bo položeno v krsto v petek popoldne. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 9. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

NACISKE PODGANE NA DIVJEM BEGU V SVICO

LONDON, 25. aprila. — Poročila iz Švice pravijo, da skušajo dobiti vstop preko meje nešteti nacijski nižji funkcijonari, ki bežijo iz Nemčije kot podgane iz potapljajoče ladje. Toda Švica odklanja vstop vsem znanim nacijem in fašistom. Med odklonjenimi je tudi Mussolinijev sin.

VAJE ZA ZIVO SLIKO

Jutri, v petek ob 7. uri zvečer se vrši Verovškova vaja za živo sliko s recitacijo "Domovina goji sledeči: Mrs. Nežika Kalan, Frank Slejko ml., Marion, Betty in Vida Kapel, Mrs. Anna Vaden, sestre Slokar, Wilma Glanzer, Betty Cerjan, Dorothy Skebel in Doris Cergolj.

REDNA SEJA

V petek ob 7:30 uri zvečer se vrši redna mesečna seja društva Slovenem sosedje št. 158 SNPJ v Raucher društvenem domu na Raucher Ave. Članstvo je vabljeno na udeležbo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINE)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
 Ustanovljene dne 4. februarja, 1934. Inkorporirana dne 27. junija, 1938.

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO
 GLAVNI ODBOR PROGRESIVNIH SLOVENK
 New Supreme Board Members of Prog. Slovenke
 1942—1945

PREDSEDNICA: Paula Klinc
 PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar
 TAJNICA: Josie Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave.
 BLAGAJNICA: Cecelia Subelj
 ZAPISNIKARICA: Eva Coff
 NADZORNICE: Mary Zakrajsek, Augusta Franceskin, Eleanore Klinc
 PROSVETNI ODBOR: Nezika Kalan, Frances Gorshe, Edith Coff

UREDNIŠKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, O.

*Zena, izkoristi
 priložnost
 svobodo pravilno
 in korakaj
 z duhom časa
 naprej!*

Nezaslišno rovarjenje ameriških Srbov proti novi Jugoslaviji

Med Slovenci v Ameriki jih je malo, ki čitajo cirilico, zato gre rovarjenje, ki ga vrši Fotičeva klika, ki ima svoj glavni stan pri "Srbobranu" v Pittsburghu, več ali manj neopaženo mimo nas. Progresivni ameriški Srbi imajo svoj list "Slobodna reč," ki krepko odbija bruhanje teh elementov, ampak napredni Srbi sami priznavajo, da je boj težaven. "Srbobran" je glasilo Srbskega narodnega saveza, edine velike podporne organizacije med ameriški Srbi in kontrola nad organizacijo je močno orožje v rokah reakcije.

Nihče, ki zasleduje delovanje teh ljudi, ne more uti vtisu, da bi raje videli, da gre Jugoslavija kot država na kose, in so to še ne tako dolgo nazaj odprto rekli, kakor pa da bi sprejeli, novo demokratsko federativno Jugoslavijo, ki je zrastle iz osvobodilne borbe pod vodstvom maršala Tita. Čikaški "Proletarec" piše v svoji tekoči številki, da je Chicago Tribune prošlo nedeljo 22. aprila poročala, da je odšla na konferenco Združenih narodov tudi deputacija ameriških Srbov, ki bo tam "neuradno zastopala srbski narod." Srbi, ki so tam, piše Chicago Tribune, po njenem mnenju ne zastopajo Srbov. "Proletarec tozadevno nadaljuje:

"Deputacija je med drugim izjavila, da gre v San Francisco zato, ker bo tam skušala državnikom dopovedati, da naj Atlanski čarter velja tudi za Srbijo, in pa, da Srbi nočejo 'komunistične' vlade, ki so ji jo usilili Hrvati in Rusi.

"Tej deputaciji ameriških Srbov načeljujejo Louis C. Christopher (Kristoforovič) iz Garyja, Indiana, škof srbske pravoslavne cerkve Dionisije, ki ima svoj samostan blizu Chicaga, in Mitchell M. Ducichich.

"V intervjuju s Tribuninim reporterjem so rekli, da ako združeni narodi kaj ne store za izgon Tita iz Srbije, bo v Jugoslaviji nastala v veliko presenečenje konferenca v San Franciscu v kratkem težka civilna vojna, kajti Jugoslavija 'noče komunizma.'

"Ta pretnja je značilna zato, ker so se baš omenjeni trije skupaj z bivšim poslanikom Konstantinom Fotičem zmerom dušali, da ako bi Mihajlovič s svojimi srbskimi bojovníki dobil orožje, bi se proti Nemcem lahko boril.

"Pa ga mu niso dali. Ampak če bo pričel s civilno vojno, kje pa bo orožje in municijo sedaj dobil, ko je tam proti taki civilni vojni pripravljena dobro oborožena ruska armada, poleg Titove.

"Dasi se zdi grožnja omenjene trojice fantastična, je vzlic temu nevarnost, da kani klika stare čaršije pod krinko vojne za demokracijo in proti komunizmu zanetiti krvolite v Jugoslaviji. Zanaša se v tem podvzetju veliko na pomoč svojih ljudi v Srbiji in v Sloveniji, kjer Rožmanovi-Rupnikovi 'domobranci' še vedno delujejo, čeprav se jim izmikajo tla pod nogami.

"Srbska deputacija se mnogo zanaša tudi na obetan spor med zavezniki (med veliko trojico), ki naj bi nastal radi Poljske. Kajti za tak prelom delujejo zelo mogočni krogi in Fotičevi ljudje vedo, da v kalnem je laglje ribariti.

"Jugoslavija nima takih nepravil, kakršne je imela skozi dolge mesece Poljska, kajti njena vlada je priznana od vseh združenih narodov. Je koalicijska vlada, v kateri ne gre vse gladko, toda državo je zasnovala v bodoče v povsem drugačen ekonomski sistem, kakor ga je imela prej. Eni pravijo, da bo 'komunističen,' drugi pa, da bo tak, kakršnega so zmerom propagirali socialisti. Namreč, da se podržavi le velika obratovalna, prirodna, prometna in distributivna sredstva, kmetije, obrtnije in druga mala posvetva pa ostanejo privatna last. Bržkone bo slednje, kar se Jugoslavije tiče, pravilno.

"V Jugoslaviji je sedaj in bo še dolgo taka gospodarska kriza, da jo bo mogoče izvoziti le z načrtno ekonomijo, kar bo vzelo mnogo let, in še to se bo posrečilo edino, ako ji bodo pomagale gospodarsko jače dežele v Evropi in

Zaspal je za vedno...

Naš predsednik je mrtev... zaspal je... ni ga več med živimi. Da, mrtev je! Njegovo truplo so položili v grob, kjer sniva večne sanje tam med zelenjem in cvetjem njegovega preljubega vrta ob bregu mogočne reke Hudson, ki teče skozi posestvo v Hyde parku.

Skozi tri dni so polzele solze po licih milijonov žen, mater in mladenk medtem, ko so se v žalosti krčila srca mož, očetov in mladeničev ob spoznanju, da so izgubili svojega najboljšega prijatelja. Vseposvodi se pustila vest o predsednikovi nenadni smrti enake občutke. Sleherni izmed nas je čutil, kot da mu je umrl najdražji član družine, znak da smo ga vsi ljubili vsled njegovega humanitarnega in dalekovidnega dela veliko bolj, nego smo slutili dokler je bil še živ.

Pokojni Franklin D. Roosevelt je bil sin premožnih staršev, potomec imovite Rooseveltove rodbine, starih naseljencev iz Nizozemske. Revščina in pomanjkanje mu torej nista bila od blizu poznana, vendar je imel razum in srce, ki je pojmovalo in čutilo potrebe ljudstva.

Ni bil revolucionar in vendar je bil! Videč, kakšne posledice pušča masna produkcija za seboj, namreč brezposelnost in pomanjkanje med delovnim ljudstvom, je hotel in v precejšnji meri tudi uspel v tem, da je znal ideje demokracije tolmačiti in uveljavljati v skladu z novimi razmerami.

Vedel je, kako nesmiselno je govoriti ljudem, ki morajo prodajati delo svojih rok pred vrati tovarn, plavžov in rudnikov, o krepkem individualizmu, o vrlinah osebne inicijative, itd. Predobro je vedel, da spada tako govorjenje v preteklo dobo malega rokodelstva, malega kmetijstva in obrti, ko je bil res skoro vsakdo odvisen direktno od svojega lastnega prizadevanja. Vedel je pa tudi predobro, da mora vzeti deželo, svoj lasten narod in svet tak, kakršen je in da mora s svojim progra-

mom in reformami polagoma prodirati, ako neče stvari več škoditi, nego koristiti.

Njegovo delo v korist delavstvu, kmetovalcem, kakor tudi bankirjem in podjetnikom je bilo širokopotezno in dalekovidno, čeravno se mnogi tega niso in se celo danes nečejo zavedati in priznati.

Delavstvu je velel — organizirajte se, da boste dosegli razmere in plače, ki vam bodo omogočile dostojno življenje, ne le tekom zaposlenosti, temveč tudi za časa brezdelja — kmetom — omejite produkcijo, kot jo omeji tovarnar, kadar produkcije z modernimi stroji več, kot morete prodati. Čemu bi po nepotrebnem črpali zemljo in bili vsled nadprodukcije pridelkov, ki gnijejo na kupih, na milost in nemilost prekupevalcem.

Če boste pridelali ravno dovolj, boste prejeli tudi ceno, da boste lahko snajali. Isto je povedal tovarnarjem in bankirjem. Brzdajte vašo lakomnost in pohlep po dobičkih! Spreglejte, da je blagostanje delavca in kmeta tesno povezano z vašim, spreglejte to pravočasno in v vašo lastno korist in samoohrano. Ni pa le ostal pri besedah, temveč je delal toliko časa, da so postale realnost v obliki tozadevnih zakonov.

Mnogim je bilo to preveč, mnogim premalo. Sebični in kratkovidni interesi so videli v sprejetih reformah radikalizem najhujše vrste. Pelje nas naravnost v boljše življenje, 'so dejali! Ker pa to ni zaleglo, so potegnili iz rokava totalitarizem! — Na drugi strani so bili zopet taki, ki so s ciničnim nasmehom, češ, kapitalizem rešuje, motrili vse to iz viška svoje modrosti. Prvi, kot drugi so pozabljali, da živimo v demokraciji, kjer se da vse polagoma urediti in reorganizirati zakonitimi in demokratičnimi potmi, da bo industrijski, poljedelski in politični ustroj služil in obratoval tako, da bo zagotovljeno blagostanje širokim plastem naroda in ne samo mali peščici.

drugje po svetu, seveda s posojili in z vzajemno trgovino.

"Nalogo, ki jo ima Titova vlada, je težavna, a jasno je, da misli koristiti Jugoslaviji.

"Na konferencah v prejšnji vojni so imeli besedo predvsem Nikola Pašič in z njim vred drugi Srbi. Hrvati in Slovenci so mu lahko pritrtili, ali pa bili v opoziciji. Bivše JZR je storilo slednje, a takrat je Pašič zmagal. Sedaj zmagujejo ideje, kakršne je zastopalo JZR.

"In kakor je takrat JZR delovalo za združeno Slovenijo, tako je zanjo sedaj vsa jugoslovanska osvobodilna fronta, ali kakor že se uradno imenuje. Pašič pa je takrat mešetaril in popuščal, največ seveda na stroške slovenskega naroda. Italijanom je bilo to v prid. A sedaj se Italijani boje, da bo Tito res izvojeval za Jugoslavijo vse Primorje, s Trstom vred, pa vodijo proti njemu v Italiji in v Ameriki veliko kampanjo. Pomaga jim pri tem na svoj način v interesu 'velike' Srbije v uvodu omenjena klika, in pa tudi nekaj hrvaških in slovenskih reakcionarjev, ki bi rajše pod kako papežko Italijo kot pa pod 'Titovo' Jugoslavijo.

"Ampak če se jim ne posreči napraviti razdor med 'veliko trojico,' delajo račun brez krčmarja."

Kakor je bil pošten in dalekoviden predsednik Roosevelt v domači ali notranji politiki, tako je bil tudi v zunanji. Pravčasno je začutil kakšna nevarnost nam preti od strani nacizma in fašizma ter narod nato opozoril in pripravil. Tudi vsled tega je bil napadan, nerazumevan in zapostavljen, toda je vzlic vsemu vztrajal pri svojih zahtevah za pripravljenost in tudi zmagal.

Vzlic vsem očitkom, vzlic cinizmu in kratkovidnosti vseh vrst, je bila namreč sreča za deželo in ves svet, da je stala na njegovi strani velika večina treznomislečnih in razumnih ljudi, ki se niso ozirali na razna strašila, stare tradicije, obrekovanje, itd., temveč so ga ponovno pošiljali na predsedniški stol v Belo hišo.

Lansko jesen, ko je bil četrtri predsedniški kandidat, se je videlo, da je truden in da je nerad sprejel nominacijo, toda to končati je bilo treba toliko započeta dela, za zmagano nad barbarškimi tirani, dela za dosego ekonomskega ravnotežja in pravične mednarodne ureditve, na kateri naj bi slonel bodoči svetovni mir, da je privolil še enkrat sprejeti na rame težko breme predsedništva.

Njegova prerana smrt 12. aprila popoldne je težka izguba za nas in za celi svet, vendar se nas smemo udajati pesimizmu, pač pa naj nas bodri njegov duh k temvečji vztrajnosti pri delu za dosega zmage in trajnega miru.

Za vzgled naj nam bo pokojnikova žena, Mrs. Eleanore Roosevelt, ki ob nenadni smrti življenskega druga, ni mislila na sebe in svojo težko izgubo, temveč na usodo ameriškega ljudstva in celega sveta. Ni iskala pomoči in tolažbe zase, temveč je bila pripravljena pomagati drugim.

O tej plemeniti, zmožni in odločni ženi, ki se je skozi vsa leta bivanja v kapitolu kretala med preprostimi ljudstvom, proučevala njegove probleme in težave na licu mesta ter bila nemalo odgovorna za to, da je bil predsednik točno obveščen o razmerah, za kar je bila čisto napadena in kritizirana, rečemo, kar čuti danes marsikdo, da posedata zmožnosti in lastnosti, ki jo usposabljaajo za najvišje mesto v deželi, namreč za predsedniški stol.

Mrs. Roosevelt seveda nima namena spuščati se v aktivno politično udejstvovanje, oziroma kandidirati v kak urad, dasiravno je med ljudstvom vsakovrstno sugestiranje. Na tozadevna vprašanja od strani časnika je dala odločen odgovor, da ni nikdar kandidirala za kak javen urad in da tudi sedaj ne misli začeti. Razveseljivo pa je, da bo nadaljevala s svojo dnevno kolono v časopisju pod naslovom: "My day". In ta njen sklep potrjuje naše prepričanje, da se bo odslej celo bolj jasno in odkrito izražala in da bodo imele njene besede med narodom celo večji vpliv nego do-

slej. Njena markantna osebnost je bila namreč tako tesno povezana z idejami in delom predsednika, da bomo videli in čutili v njej še vedno del njega samega, njegovih misli in sanj.

Kako značilna je brzojavka, katero je poslala njenim štirim sinovom, ki so vsi v aktivni vojaški službi:

"Predsednik je za vedno zaspal... Dokončal je svoje delo. Mati."

Da, zaspal je... Njegovo delo, njegov duh pa bo živel vekomaj!

Sončni kotiček...

Ti presnetna Ančka, kako si me presenetila!

Za velikonočne praznike se je pismonoša oglašil pri nas in pustil med vrati mal zavojček, v katerem so se nahajale dragocene stvari.

Predno sem odprla sem pogledala, odkod zavoj prihaja. In glej ga spaka! Naslov priča, da se me je spomnila moja dobra prijateljica, Anna Prime iz Wisconsin. Hitela sem odpirati paket, da vidim kaj vsebuje. — Joj, joj! Kako sem sedaj "bizi"! —

Sadim, kopljem, sejem in hodim gledat, kdaj pa kdaj bo pokukalo iz zemlje kaj zelenega. Naj vam povem česa sem bila deležna za velikonočno darilo: — 3 piruhe, velike kot golobja — fižol — grah — solata — čebulček in semena vsakovrstnih cvetic.

Res me je razveselilo to izredno darilo! Na vsak zavojček mi je Ančka napisala navodilo, kako in kdaj naj vsejem to ali ono. Razkazovala sem od ene sosedo do druge, kaj sem dobila in vsaka bi rada malo, toda naša Ančka je bila "smart", — poslala je le toliko kolikor vr, da je prostora na Covofem vrtišču. Ti presnetana Primeovka ti!

Veš kaj, ali imaš še kaj takega fižola?

Tukaj v Clevelandu ga sploh ne moreš kupiti. Če bi ga nam poslala še sto funtov, pa ga "radujej" prodam na "črni borzi" — ha-ha-ha!

Zdravo!

Ekstra Red Points
Pridite in dobite jih

2 rdeči točki za vsak limit porabljenosti masti, ki jo pri-nesete k mesarju.
 Hranite več rabljene masti dokler ne bodo Japonci premagani

Krožki poročajo...

Collinwoodska poročevalka je vedno na mestu

Na zadnji mesečni seji bi bila kot tajnica, rada podala zaključeno poročilo od naše zadnje veselice, toda ker nisem še prejela vseh knjižic, mi je bilo nemogoče članice, prisim vas vrnite mi jih gotovo vse na prihodnji seji 3. maja. Poslala sem vsem pisemne opomine, ker pa je možno, da nimam vseh pravih naslovov, prosim da mi v slučajju selitve pošljete obvestilo z dopisnico, kar vas stane samo en cent.

V mesecu aprilu smo podarile iz naše blagajne \$25.00 za Ameriški Rdeči križ. Dobimo pa tudi vedno darove v našo blagajno in tako so nam zadnji čas darovali sledeči.

Po \$2.00: Mr. in Mrs. Peter Ster, ker se nista mogla udeležiti naše zadnje veselice, dalje Mr. in Mrs. Anton Ivančić, Mr. in Mrs. Martin Sercel in Mary Ogruden. Po \$1.00: Catherine Gruden. Lepa hvala vsem skupaj!

Naš krožek je zvest podpiratelj Čitalnice Slov. del. doma. prošnje za pomoč vsikdar upoštevamo. Že več let plačujemo naročnino za "Proletarca," letni kolektor in Majski Glas, kar je vse na razpolago čitateljem in posetnikom Čitalnice.

Prihodnjo sejo 3. maja bomo imele pa zopet predavanje in simonjo do pota o čiščenju naših stanovanj. Bo torej ravno o pravnem času, sedaj na spomlad. Članice, pridite v velikem številu in pripeljte seboj svoje prijateljice. Predavanje se prične po naši seji okrog 9. ure zvečer.

Naša predsednica Anna Zait mi je sporočila, da se bo konvencija "Progresivnih Slovenk" vršila na nedeljo 27. maja in ne na petek 18. maja, kot je bilo prvotno določeno, in sicer v Slovenskem daleškem domu na Waterloo Rd.

Seveda, letos bomo imele volitve odborov in glavni urad na prihodnja štiri leta; za ukrepanje ti bo tudi glede mnogih drugih zadev in zato je dolžnost nas vseh, da se vdeležimo v velikem številu. Z vašimi dobrimi priporočili, nasveti in predlogi boste pomagale "Progresivnim Slovenkam" še do večjega napredka in razmaha.

Vsi napredni Slovenci in Slovenke čutimo, kako nam je organizacija "Progresivnih Slovenk Amerike" važna in potrebna v sedanjih časih in zato se naše vrste jačijo in množijo. Tolažba se vedno vas je mnogo, ki bi bile rade v naših vrstah, a se obotavljate s pristopom. Ne obotavljajte več! Pristopite na prihodnji seji 3. maja in postanite naša sodelavka in sodelavca za lepše življenje, razumevanje med nami v ožjem delokrogu in za lepši in boljši svet v širšeni ali svetovni delokrog. Vojne in vse zlo na svetu je posledica nezanimanja med ljudstvom, zlasti med ženskimi svetom, danes pa vidimo, da moramo biti delavni in čuječi vsi možje in žene, če hočemo sebi in svojim otrokom dobro. Torej in svojim otrokom dobro. Progresivna delo in v vrste "Progresivnih Slovenk"!

Pred dvema tednoma nas je zadela žalostna vest, da je umrl naš predsednik Franklin D. Roosevelt, kot strela iz jasnega neba. To je velik udarec za našo državo Ameriko, ali ne? Seveda mi, preprosto ljudstvo imamo dobro misel, toda kaj bodo naredili voditelji je pa drugo vprašanje.

V nedeljo 8. aprila sem posejela koncert mladih pevcev SDD in zelo me je presenetila njihova vodkinja, naša članica, Anna Vadnal. Živijo Ančka! Le tako naprej! Je bilo res zelo lepo in se je videlo, da je zelo dobro učila pevce in to v tako kratkem času. Predsednik zbora, Mr. Terlep, je v govoru na odru omenil, da ima Mrs. Vadnal v mislih postaviti prihodnjo jesen nekaj posebnega na oder S. D. Doma. Da bo pa to mogoče je seveda dolžnost staršev, da pos-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

Rožamariji se pokažejo solze... gospa Hardensteinova, ta... pomagati... Ne bi šla... k birmi... Hardensteinova pogleda... otroka, ki grenko... vendar tolikrat slišim, s... živim zanimanjem po... gospoda grajskega žup... za pa počete iti k birmi!... se vam zbudili huđi dvo...

noče, da bi ga gledala, ko bo bral. Potem se obrne: "Saj poznam vaše misli in vem, kako živite v njih. Ali vam je stara oblika res delala težavo?" "Se nekaj je... Napisala bom —oh, ne morem reči." Vzela je spet list in napisala nanj z velikimi, tresočimi se črkami:

"Nočem priti v nebesa; pri tistih bom ostala, ki so zunaj v temi." Potem je list vrnila in skrila obraz v dlaneh. Mlado zlato glavo je nagnila nad mizo in njena nežna ramena so drgetala. Gospod grajski župnik ji je rahlo položil roko na vrat. "Ljubi otrok, ali pripisujete sebi več usmiljenja kakor bogu? Kdo so tisti, ki stojte zunaj?—Ali mislite, da bog ne razume vseh ljudi?"

Ali mislite, da zapira svoja nebeška vrata pred katero koli dušo, da zahteva kakršno koli zaobljubo ali določen način mišljenja? Ali more človek vedeti najgloblje skrivnosti drugega? Dokler je človek na zemlji, moramo upati, da se bo nekega dne dvignil in se vrnil kakor izgubljeni sin k svojemu očetu. In celo takrat, kadar se nam zdi kakšen človek izgubljen, ne vemo, kako ga gleda bog."

Rožamarija je dvignila obraz. Še zmerom so polzele solze po njenih licih, toda njene sive oči so se iskriale v skoraj strahotnem lesketu. Prijela je svojega učitelja za roko: "Rada pojdem k birmi! Trudila se bom, da bom zmerom bolj ljubila, in če bog vse dobro razume... Oh, hvala vam, hvale la vam!"

"Rožamarija, bog bo storil, da boste blagoslov te hiše, če mu boste ostali zvesti." In gospod grajski župnik je odšel z dolgimi, hitrimi koraki. Toda Rožamarija je še stekla za njim. "Oh, gospod župnik, ko bi vedeli, kako trmoglava sem." "In upam, da boste v nekaterih pogledih tudi trmoglavi ostali."

(Dalje prihodnjč)

Za kuhinjo

Jabolčni strđ

Pod imenom želi je sadni sok, ki se je z dodatni msladkorjem kuhal ter tako zgostil, da se potem, ko se ohladi, strđi kakor žolca. Najbolj navadna strđ in skoraj najboljša je ona iz ja-

boljk. V ta namen je treba odbrati sladka jabolka, ki naj se razrežejo na več majhnih koščkov in ki naj se kuhajo nato v kotlu ali kaki drugi posodi tako dolgo, da postanejo popolnoma mehka. Da se med kuhanjem ne prismođijo, jim je treba doliti v kotel toliko vode, da se v njih skrijejo. Tudi premešati se jih mora večkrat.

Ko so se dovolj razkuhala, je treba vliti brozgo v platnen prt, ki naj se priveže na kak klin, kjer se sok odcedi v kako podstavljeno posodo. Ko se je brozga nekoliko razhladila, je treba pomagati temu precejanju z rokami. Ta sok naj se pusti v posodi nekaj časa, da se gošča vsede; nato pa naj se čisti sok odlije v kuhinjsko posodo, ki naj bo vsaj za polovico večja kakor je

soka. Vsakemu kvartu soka je treba nato dodati 1 do 1½ funta sladkorja.

To raztopino moramo kuhati tako dolgo, da se kapljica soka, ki pade na krožnik, v kratkem strđi in se lahko potem cela kaplja odtrga od krožnika. Med kuhanjem je treba večkrat premešati in pene, ki se pojavijo, s pomočjo kuhališnice posneti. Ko je strđ dovolj kuhana, se prelije v steklene kozarce ali lonce, ki se jih s pergamentnim papirjem zagrne.

Posuzi služi ta sladščica kot dodatek različnim močnatim jedilom, pa tudi na kruhu je za otroke kakor tudi za odrasle izvrsten primeček. Razen iz jabolka se da napraviti strđ tudi iz kutin, hruš in celo iz grozdnega soka.

Mesto, ki se seli vsaki mesec

VEČ KOT 3700 DRUŽIN, katerim oskrbuje električno posluĝo Illuminating Company, se je selilo v preteklem mesecu—to je toliko kot mesto 12.000.

Selilni dan je z nami vsak delovni dan. V nekaterih letih se je več kot 100.000 naših rezidenčnih odjemalcev selilo.

MI RADI VIDIMO, da naši odjemalci, ko se selijo, nam telefonirajo, da "zapremo" posluĝo na staremu naslovu in "odpremo" posluĝo na njihovem novem domu. V zadnjih ducat letih smo sprejeli sto-tisoče takih selilnih naročil po telefonu. Pri vseh teh telefonskih

kličih, se včasih primeri, da se napačno zapiše ime.

ZAVEDAMO SE, DA SLEHERNI ima rad, da je njegovo ime pravilno zapisano. Ako ni naša pošta na vas natančno tako naslovljena, kot bi vi želeli, sporočite nam in mi bomo popravili naše rekorde—radevolje, in seveda, brez stroškov.

Kjerkoli imate Illuminating posluĝo, jo mi napravimo tako brezhibno kot je sploh mogoče—in tudi kolikor mogoče ekonomično.

Danes, vzlic višjim cenam skoro sleherni drugi stvari, dajemo mi elektriko za uporabo na domu po najnižji povprečni enotni ceni v naši 53-letni zgodovini.

The Illuminating Company

DON'T WASTE ELECTRICITY... EVEN THOUGH IT'S CHEAP

DESET ZANIMIVIH POVESTI

8. Otrok

Meta Koren

Polagoma se je pričela Marija zavedati, da z njo ni več vse tako v redu, kot prej. Sprva se je še tolažila, češ, da so slabosti zjutraj in čez dan morda le prehodne. Toda čez dan je bilo huje. Dnevi so ji postajali nezno dolgi, prav tako, kakor je bila nezno silva jesenska megla tam zunaj, ki se je vlekla težko in počasi preko streh predmestja, legala včasih prav na cesto, na blatno in umazano, in zajemala ljudi in njih misli, da so postale prav tako sive, počasne in težke. Včasih je prišla tudi skozi okna v sobe, vsaj Mariji se je tako zdelo. Stene njene sobe so postale sivočrne in mrzle in Marija je podhrtevala od mraza in slabosti in vse telo jo je bolelo, ko se je nizko sklanjala nad šivalnim strojem. Takrat si je včasih želela, da bi mogla vsaj za nekaj časa pustiti vse skupaj in nekam oditi, kjer bi bila svetla soba s toplo pečjo, da bi se stisnila k njej, se pogrela in odpočila, da bi šla nekam, kjer ni iz dneva v dan povsod, kamorkoli se ozreš, sama siva, težka megla in blato, predmestno, lepljivo in ogabno. Toda ona je morala ostati tu in morala je delati, neprestano od jutra do noči, če je hotela živeti. Vsa zadnja leta se je morala preživljati sama. Nikogar ni imela, h komur bi se zatekla, če bi bila slučajno brez kruha ali če bi obolela. Navezana je bila samo nase. In če postanejo vse slutnje njenih zadnjih dni resnica? Neštetočkrat čez dan se ji je pojavilo to vprašanje ali vsakokrat se je izognila odgovoru nanj. Samo do tega vprašanja je šla njena misel, dalje se ni upala. Da, če bi imela še Ivana! Vse bi bilo veliko, veliko lažje! Toda z njim sta se pred mesecem razšla. Našel si je drugo dekle, lepše in mlajše. Takrat je zelo trpela, a zaprla se je vase in molčala. Kaj naj navsezadnje tudi stori? Od nikogar ne moreš zahtevati, da te ljubi, če te ljubiti ne more. Cisto sama je bila s svojo negotovostjo, ki jo je vznemirjala. In neštetočkrat, ko jo je ta negotovost le pre-

več mučila, se je odločila, da gre k zdravnici, da zve pri njej vso resnico. Vsakokrat pa si je premislila. Bala se je resnice. Kaj naj stori, če nosi otroka v sebi? Še samo sebe komaj preživlja, k a k o naj preživlja še otroka? Na Ivana se ne more in noče zanašati! Ali naj si poišče kak drug izhod? Vedela je, za katerokoli pot bi se tudi odločila, vsaka bi ji bila zelo težka. Zdaj sredi negotovosti in dvomov si je včasih zaželela Ivana, njegovih toplih in pomirjujočih besed, kakor še nikoli. Ali vedela je — njene želje so zaman, njegove tople besede so govorene drugi in ona je sredi vsega sama ...

Zdravnica jo je pregledala in Marija ji je nepretrgoma gledala v obraz, da bi že z njega razbrala, kaj in kako je z njo. Toda obraz zdravnice je bil ves čakan. Marija je čakala, v njenem čakanju je bila napetost. Ko je končala s pregledom, ji je zdravnica smehljalje se pogledala v obraz in ji rekla eno samo besedo: "Noseča."

Marija je pobledela in za trenutek čisto otrpnila, le roke so ji krčevito drgetale. Vse to, česar se je zadnje dneve tako zelo bala, je postalo nepobitno dejstvo.

Ivan! Njena duša je zakričala po njem, kakor še nikoli. Toda njega ni bilo tu. Morda se prav zdaj, bog ve kje, sprehaja s svojim novim dekletom, ji govori tople in lepe besede, ona pa je z vso svojo grozo čisto sama pred smehljaljočim se obrazom zdravnice. Zajokala bi naglas, divje in krčevito, da bi izjokala vso svojo tesnobo, strah in bolečino. Ali njene oči so ostale suhe, široko odprte, le v grlu jo je davilo in njeno telo je bilo en sam trepet.

Ko je stopila na ulico, ni vedela, kam naj krene. V njej je postalo mahoma vse pušto in prazno in topo, brez misli je zatavala po ulicah.

Dnevi so potekali in Marija

je kakor v vročici tavalala okoli. Še vedno ni vedela, kaj naj stori. Včasih se je čisto odločila, da bo imela otroka — saj si je tako želela imeti nekoga za se, nekoga, ki bi bil čisto njen in ki bi ga vedno lahko ljubila, — potem pa je svoj sklep zopet zavrgla. S čim naj ga preživlja? Morda še ta ali ona stranka ne pride več k njej. Zaslužka bi bilo manj. Ivan? Ne, nanj se ne more obrniti. Nikoli je ni vprašal, kako je z njo. Tako čisto razumljivo se mu je zdelo, da z nekom živi brez skrbi in odgovornosti in ga potem, zapusti kadarkoli se mu poljubi. Ne, nikoli! Sama si mora najti kak izhod ...

Urednikova pošta

Zahvala za darove

Podružnica št. 39 SANS in JPO za St. Clair-sko okrožje se zahvaljuje sledečim, ki so darovali v mesecu marcu:

Za SANS: društvo Slovan št. 3, SDZ \$25.00; John in Anna Pollock, \$10.00; Frank Slejko st., \$3.00 in Frank Leskovec \$2.

Za takojšnjo pomoč pa so darovali sledeči: Clevelandka Federacija SNPJ \$50.00; družina Stefanic iz E. 172 ceste \$35.00; Mary Obed iz 4504 St. Clair Ave. \$30.00; društvo Slovan št. 3, SDZ \$25.00; August Kollander \$20.00.

Po \$10.00 so darovali: Anton Gorišek, Anton Princ, Louis Erste, Vatro Grill, Anton N. Terbovec, Ivan Župan, Joseph Belaj, Anton Janša, Frank Surčić, Wm. J. Kennick, Frank Nosan, John Tavčar, Mrs. Rose Frank, Mrs. Ivanka Glažar in Andy Hočevar iz Maple Heights, mesto venca za pokojnim Lady Hočevar, Družina Mr. in Mrs. Kavčič \$7.00.

Po \$5.00: Louis Kocjan, Joseph Kodrich, Frank Markun, John Leskovec, John Pirce, družina Pečjak, Genovefa Supan, Mr. in Mrs. Špik, Mr. in Mrs. Kačar, Mr. in Mrs. Lavrenc Hrvatina, Louis Dular, Frank Cer, Julia Mrzlikar, Joseph Birk, Fr. Mrvar, Rose Smole, Anton Šabec, Mary Wapotich, Mr. in Mrs. Florjan Močilnikar \$4.00.

Po \$3.00: John Zaletel, John Widmar, Mr. in Mrs. Fr. Resaver.

Po \$2.00: John Dermotta, Ana Hrvat, Mary Mirkič, Frank Slejko st., Joseph Centa, Frank Kovačič, Mrs. Anna Sterle, družina Krizmančič, Frank Česen, Joseph Kalan, Angela Kavčnik, John Samsa, Josephine Samsa, Frank Gustinčič, Frank Razinger.

Po \$1.00: James Kos, Mrs. Žele, Joe Pograjc, Frank Zadnik, Mr. in Mrs. Fr. Česnik; Mary Kraje, 50c.

Odbor SANSa se iskreno zahvaljuje vsem nabiralcem in darovalcem. Prosi se tudi vse prijateljke SANSa in JPO in društvene zastopnike, da ne pozabijo seje v petek, 27. aprila ob 8. uri zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. John Pollock, tajnik.

Progresivne Slovenke Amerike

(Nadaljevanje z 2. stran) lžete vaše otroke redno k vaju, ker le s sodelovanjem pride uspeh.

Ravno, ko pišem to poročilo, se mprejela po šestih tednih pismo od našega sina Frankita iz Belgije. Piše, da gredo vedno naprej in da ni že dva meseca prejel od nas nobenega pisma. Ko so šli skozi Francijo pravi, da je bilo zelo krasno, tu, kjer so sedaj, pa da ni več tako. To pomeni, da je tam kjer so sedaj, že vse razbito. (Če mu hočete pisati, saj veste kako so vojaki veseli pisanja od doma, se oglasite pri nas, ker vam bomo ra-

di dali naslov.) Spodaj je pa zapisal: "Mama, Ti zeim vesel "Mother's Day" iz vsega srca ker letos sem predalec od Tebe, da bi Ti cvetlice poslal."

Povejte mi, kako bomo veselje matere, ko imamo sinove v vojski 1945?

Poročevalka Frances Wolf.

Iz uredniške mize

V njenem zadnjem pismu nam gl. tajnica sporoča, da je poslala naša organizacija in vsak posamezen krožek na državnega tajnika Stettiniusa resolucijo, v kateri apeliramo nanj, da vpliva na ameriško delegacijo na San Francisco konferenci, naj napno vse svoje sile za podporo in sprejem solidne svetovne mirovne organizacije na podlagi Dumbarton Oaks sporazumov in v duhu poročila, katerega je podal narodu predsednik Roosevelt ob povratku iz konference v Jalti.

Nadalje bomo tudi v kratkem poslale peticije na naša dva senatorja, Tafta in Burtona, da glasujeta za sprejem Jalta in drugih pogodb brez pridržka, ako hočemo imeti svetovni mir. Poslale smo tudi pozdravno pismo na jugoslovansko delegacijo, ki se nahaja na konferenci v San Francisco.

Naša konvencija se bo najbrže vršila v nedeljo 27. maja, vsaj tako nam je sporočeno iz gl. urada. Definitivno tozadevno obvestilo bo objavila gl. tajnica.

Igra "Tri sestre", katero je vprizoril krožek št. 3 v Euclidu pod režijo poznanege kulturnega delavca, Frank Česna, je glasom poročil zelo lepo uspela. Jaz bi se bila nadvse rada udeležila.

predstave in o isti podala širše poročilo, toda mi ni bilo mogoče. Pred mnogimi leti sem imela vlogo v isti igri, če se prav ne motim sem bila špela. Med ostalimi igralci so bili — John Steblaj, Josie Močnik, Joseph Terbižan in Emily Švigel in še par drugih, katerih imen se ne spominjam več. Bilo je pri "Cankarju" in v nekdanji Birkovi dvorani. V Collinwoodu so jo pa igrali nekaj let pozneje "Verovškovi", kakor je zadnjič pisala Marion Bachel.

Letošnja kulturna sezona v naši metropoli je bila živahnjša od lanske in je imela več predstav in koncertov nego lanska. To dokazuje naše priprave in trditve, da kjer je volja, tam se doseže lahko vse.

Da prispeva vaša urednica, vzlic neaktivnosti še vedno indirektno nekoliko h kulturnim uspehom, naj vam zaupno povem, da se je nekaj tednov pred "Tremi sestrami" zglasila na naši farmi Josie Močnikova s soprogom. Vedela je o moji zalogi domačih zdravil in menila, da bi ji morla pred "medenimi tedni" v igri ne škodilo malo "arcnji"-pelinovega in preslihnega čaja. — Pri njenem igranju imam torej tudi jaz nekoliko zasluge! Saj sem pa prejela od Mr. Močnika lepo darilo po pošti! —

Kupujte vojne bonde!

Why Waste Boypower? Use Waterpower

That's what this farm boy in the Uharrie mountains of North Carolina thinks as he uses his homemade bucket-to-ter to get some water from a spring several hundred yards down the hill. When the bucket reaches the spring, metal weights wired to bucket lip cause it to tilt over and fill. Then the boy winds the bucket back up the hill with the converted auto wheel.

STARS IN SERVICE

ERNIE WHITE WAS A PAIN IN THE NECK TO THE YANKS (BASEBALL VARIETY) BACK IN '42 WHEN HE HANDED THEM THEIR FIRST WORLD SERIES SHUTOUT IN 16 YEARS!

BUT THE FORMER CARDINAL SOUTHPAW IS ON THE YANKS' SIDE NOW (U.S. ARMY VARIETY) AND YOU CAN MAKE SURE THAT THEY'LL NEVER BE SHUT OUT IF YOU BUY WAR BONDS

ALAN MAVER

U. S. Treasury Department

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj. Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

Farma

V ASHTABULA OKRAJU. 124 akrov, hiša s 8 sobami, v dobrem stanju; vsa potrebna zunanja poslopja; voda; gozd in sadno drevje. Cena \$3,500. Blizu dveh industrijskih mest. Za podrobnosti pokličite CE. 0855, po 5. uri popoldne.

Hiša

za eno družino, 6 sob, vse novo dekorirano; hrastovi podi, lota 40x172. Cena \$7800. Poizve se na 18729 Abbey Ave., od E. 185 St.

Odda se v najem

stanovanje s 5 sobami, zgoraj. Odda/se odrasli družini brez otrok. Poizve se na 7002 Becker Ct., med E. 70 St. in E. 71 St., ali pokličite HE. 7031.

Naprodaj

je kuhinjska peč na plin, z pečico na levi strani. Timmerman izdelka. Vpraša se na 716 E. 160 St.

Print Saves Cash For More Bonds

NAPRODAJ

Hiša s 6 sobami za eno družino; s preprogami in benedictinastimi zastori; 666 E. 96 St., severno od St. Clair Ave. \$6,600. Oglejte na ogled v nedeljo, od 1. do 5. popoldne.

E. 67 St., 7 sob, velika kuhinja \$4,300.

F. 71 St., za 2 družini, 6 in 6 sob, \$5,500.

Holmes Ave., za 2 družini, in 4 sobe, \$6,800.

Mihaljevich Bros. Co.

6424 St. Clair Ave.

Mali oglasi

Naprodaj je

hiša za eno družino, 7 sob, 600 raža za 3 avte; na 718 E. 111 St. Cena \$7,500. Pokličite CE. 6894.

NAPRODAJ

Hiša s 6 sobami za eno družino; s preprogami in benedictinastimi zastori; 666 E. 96 St., severno od St. Clair Ave. \$6,600. Oglejte na ogled v nedeljo, od 1. do 5. popoldne.

E. 67 St., 7 sob, velika kuhinja \$4,300.

F. 71 St., za 2 družini, 6 in 6 sob, \$5,500.

Holmes Ave., za 2 družini, in 4 sobe, \$6,800.

Mihaljevich Bros. Co.

6424 St. Clair Ave.

Save extra dollars for War Bonds by making your own clothes. Fringing can-can dancers in chartreuse and fuchsia on a white background give this print its talking point. Patterns similar to this style are available at pattern counters.

U. S. Treasury Department

Izvršujem vsa stavbena dela, ki so potrebna pri hišah. Predelujem hiše in trgovine. Brezplačen proračun

JOHN ROTAR

Building Contractor

1494 E. 222nd St. KE. 4323 Euclid, Ohio

ZA CEMENTNA DELA

kot pločnike in driveways pokličite

JOHN ZUPANCIC

18220 Marcella Rd. KE. 4993

WHERE THE FUEL GOES

A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed!

L. Petrich

19001 Kildeer Ave.—IV. 1574

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLJED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio

v poslojpu North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

PODPIŠITE IN DARUJTE, DA OHRANITE ŽIVLJENJA!

Milijonim Jugoslovanom preti nevarnost radi pomanjkanja!

Tifus in malarija pobirati številne žrtve!

Denar je nujno potreben za zdravniške potrebščine!

Darujte ... \$ 1.00 za nakup par kirurških nožic

Darujte ... \$ 5.00 za nakup 1,000 Sulfathiazole tablet

Darujte ... \$ 10.00 za nakup 1,000 Atropine tablet

Darujte ... \$ 25.00 za nakup enega "first-aid-kit"

Darujte ... \$ 50.00 za nakup ene popolne opreme za transfuzijo krvi

Darujte ... \$100.00 za nakup ene popolne opreme za nuditi takojšnjo pomoč (Medical Field Set)

Vaše ime s vsoto se bo napisalo na listino, ki se jo poslalo maršalu Titu, ki bo v dokaz spoštovanja in ljubezni napram junaškemu narodu Jugoslavije.

Izpolnite spodnji kupon in odpošljite s darom na:

The American Committee for Yugoslav Relief

(od War Relief Fund Amerikancev južno-slovenskega porekla)

58 Park Avenue, New York 16, N. Y.

IME _____

NASLOV _____

Preko 450 pokroviteljev, vključivši Joseph F. Guffey, senatorja Zed. držav; William Greensa, Sidney Hillmana, Louis Adamiča in Zlatka Balokovića.

(Dovoljenje št. 583 President's War Relief Control odbora)